

Centraal Planbureau

CPB Notitie | 26 april 2012

Ex-ante budgettaire effecten pakket D66

Centraal Planbureau

CPB Notitie

Aan: Kamerfractie D66

Centraal Planbureau
Van Stolkweg 14
Postbus 80510
2508 GM Den Haag

T (070) 3383 380
I www.cpb.nl

Datum: 26 april 2012

Betreft: Ex-ante budgettaire effecten pakket D66

Contactpersoon

Edwin van de Haar

Wim Suyker

Onderstaande tabellen betreffen ex ante effecten op het EMU-saldo van de weergegeven maatregelen.

nummer	D66	omschrijving	2012 c	2013 c	2014 c	2015 c	structureel
		Eerdere en meer geleidelijke verhoging van de AOW-leeftijd					
D66_101		(half jaar in 2013, daarna 3 mnden pj)	0.6	1.6	2.3	x	
D66_218a		Verhoging AOW-leeftijd:weglek WIA	-0.1	-0.3	-0.4	x	
D66_218b		Verhoging AOW-leeftijd:weglek WW	0.0	-0.1	-0.1	x	
D66_218c		Verhoging AOW-leeftijd:weglek WWB	0.0	0.0	-0.1	x	
D66_316		Aow-premie betaald door 65 jarigen	0.2	0.4	0.5	x	
	Totaal		0.6	1.6	2.2		
D66_102		Hervorming ontslagrecht en WW (variant B uit HO)	0.0	0.9	1.4		2.5
D66_104		Aftoppen AOW-partnertoeslag	0.1	0.1			
D66_105		Aftoppen MKOB boven €100.000	0.0	0.0	0.0		0.0
D66_106		Sollicitatieplicht alleenstaande ouders	0.0	0.0	0.0		0.0
D66_107		Versimpelen vaststelling alimentatie	0.1	0.1	0.2		0.2
D66_108		Kinderbijslag inkomensafhankelijk maken	1.0	1.0	1.0		1.0
D66_109		Afschaffen kinderopvangtoeslag voor gastouderopvang	0.1	0.1	0.1		0.1
D66_114		Maatschappelijke stages	0.1	0.1	0.1		0.1
D66_115		Gratis schoolboeken afschaffen	0.1	0.2	0.2		0.2
D66_116		OV-jaarkaart omzetten in trajectkaart	0.1	0.1	0.1		0.1
D66_117a		Kostenbewustzijn zorg, gedrag	0.2	0.2	0.2		0.2
D66_117b		Kostenbewustzijn zorg, schuif	0.2	0.2	0.2		0.2
D66_117c		Beheerskosten inkomensafhankelijk eigen risico	-0.1	-0.1	-0.1		-0.1
D66_118		Zorgtoeslag leefvormneutraal	0.3	0.3	0.2		0.2
D66_119a		Vermogensinkomensbijtelling AWBZ, gedrag					
D66_119b		Vermogensinkomensbijtelling AWBZ, schuif	0.1	0.1	0.1		0.1
D66_121a		Pakketmaatregelen (rollator, hoortoestellen, verbandmiddelen), gedrag	0.1	0.1	0.1		0.1
D66_121b		Pakketmaatregelen (rollator, hoortoestellen, verbandmiddelen), schuif	0.1	0.1	0.1		0.1
D66_122a		Hotelkosten, gedrag					
D66_122b		Hotelkosten, schuif	0.1	0.1	0.1		0.1
D66_124		Overhevelen zorg van AWBZ naar WMO	0.2	0.4	0.6		0.6
D66_125 a		Schappen functie verblijf zzp1-3 (incl. 1,5 u. verh.gebr.zrg.), ex. EB - gedrag	0.1	0.3	0.4		0.9
D66_125 b		Schappen functie verblijf zzp1-3 (incl. 1,5 u. verh.gebr.zrg.) ex. EB - schuif	0.0	0.0	0.1		0.2

nummer	D66	omschrijving	2012 c	2013 c	2014 c	2015 c	structureel
		Schappen functie verblijf zzp1-3 (incl. 1,5 u. verh.gebr.zrg.)					
D66_125 c		alleen EB		-0.2	-0.2	-0.2	-0.5
D66_125 d		Schrappen functie verblijf GGZ, ex. EB - gedrag		0.1	0.2	0.2	0.2
D66_125 e		Schrappen functie verblijf GGZ, ex. EB - schuif		0.0	0.0	0.0	0.0
D66_125 f		Schrappen functie verblijf GGZ - alleen EB		0.0	0.0	-0.1	-0.1
D66_126a		90 min gebruikelijke zorg zelf financieren, gedrag		0.4	0.9	1.4	1.4
D66_126b		90 min gebruikelijke zorg zelf financieren, schuif		0.1	0.2	0.3	0.3
D66_127		Huurmarkt liberaliseren (heffing corporaties)		0.5		0.3 x	
		Schorsing van voorlopige hechtenis onder voorwaarde van					
D66_129		elektronisch toezicht of borgsom		0.0	0.0	0.1	0.1
D66_130		Decriminaliseren softdrugs		0.2	0.2	0.2	0.2
D66_134		Hedwigepolder		0.0			
D66_135		Hogere kartelboetes		0.1	0.1	0.1	0.1
D66_136		Infrafonds korten en afromen reele groei van het Infrafonds		0.4	0.6	0.6	0.6
D66_137		Geen functieverbetering vaarwegen			0.2	0.2	0.2
		WIA: sterkere stimulans om de verdien capaciteit te benutten					
D66_139		in de WGA		0.1	0.1	0.1	0.1
D66_140		Korting op gemeenten en provincies		0.4	0.5	0.5	0.5
D66_141		Verkoop JSF testtoestel		0.0			
D66_142		Bezuiniging op defensie		0.1	0.1	0.1	0.1
D66_143		Meevaller leerlingenraming					
D66_199		Verlaging zorgtoeslag agv verlaging ZVW-premies		0.2	0.3	0.2	0.2
Totaal				5.1	7.4	9.0	
D66_111a		Nullijn (twee jaar) ambtenaren en zorg: deel collectieve sector	0.3	1.0	1.3	1.0	
D66_111b		Nullijn (twee jaar) ambtenaren en zorg: deel medeoverheden	0.1	0.2	0.3	0.2	
D66_111c		Nullijn zorg (twee jaar) AWBZ deel		0.1	0.3	0.3	
D66_111d		Nullijn zorg (twee jaar) ZVW deel		0.1	0.4	0.4	
		Nullijn (twee jaar) ambtenaren en zorg: deel overig					
		collectieve sector (o.a. ZBO's/RWTs die niet 100%					
D66_111e		begrotingsgefinancierd zijn)		0.0	0.1	0.1	0.1
Totaal			0.3	1.5	2.4	2.0	

nummer	D66	omschrijving	2012 c	2013 c	2014 c	2015 c	structureel
		Koppeling uitkeringen aan collectieve sector (=0%) vanaf juli 2012 tot en met juli 2014	0.1	0.9	1.4	1.4	1.1
D66_103a		Compensatie AOW-ers voor koppeling aan collectieve sector (0%), zie ook D66_103a	-0.1	-0.5	-0.9	-0.9	-0.9
	Totaal		0.1	0.4	0.5	0.5	
D66_113		Sociaal leenstelsel basisbeurs bachelor			0.0	0.0	0.7
D66_202		Investeren opbrengsten sociaal leenstelsel bachelors in HO (BHO), na correctie voor langstudeerdersboete (D66_203)					-0.3
D66_203		Evenredige afschaffing langstudeerdersboete (evenredig met D66_113 muv structurele bedrag)			0.0	0.0	-0.4
	Totaal						
D66_201a		Investeren in voor- en vroegschoolse educatie (VVE)	-0.3	-0.3	-0.3	-0.3	-0.3
D66_201b		Beloning leraren	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2
D66_201c		Extra beloning leraren in moeilijke gebieden	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
D66_204		Terugdraaien instellingscollegegeld voor 2e studie	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
D66_205		Terugdraaien 50% v.d. bezuiniging kabinet op passend onderwijs	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2
D66_206		Terugdraaien deel bezuiniging kabinet op natuur	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
D66_207		Investeren in kleinschalige duurzame initiatieven	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
D66_208		Terugdraaien korting OV	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
D66_209		PGB's	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2
D66_210a		Terugdraaien eigen bijdrage GGZ(terugdraaien bezuiniging kabinet), gedrag	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
D66_210b		Terugdraaien eigen bijdrage GGZ(terugdraaien bezuiniging kabinet), schuif	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
D66_211		Terugdraaien deel bezuiniging kabinet op griffierechten	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2	-0.2
D66_212		Helpt van legaliseren softdrugs terugsluizen naar de politie	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
D66_213		Gezinsbijstand: leeftijdsgrens naar 27 optrekken.	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
D66_214		Reintegratie en WSW: reparatie WVVN	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
D66_215		Gedeeltelijke compensatie voor afbouw dubbele algemene heffingskorting in sociaal minimum	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
D66_216		Kinderopvang intensiveren	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1	-0.1

nummer	D66	omschrijving	2012 c	2013 c	2014 c	2015 c	structureel
D66_217		Investeren in verdienkracht cultuursector		-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
	Totaal			-1.9	-1.9	-1.9	
D66_313		Hypotheekrenteaftrek: annuitaire aflossing in 30 jaar, maximale aftrek van 52% naar 30% in 22 jaar, Eigen Woning Forfait ook van 52% naar 30% in 22 jaar, Hillen blijft bestaan obv beperkte aftrek. Alles geldt zowel voor nieuwe als bestaande hypotheek, maar met overgangsregeling ivm omzetting bestaande hypotheek.		0.5	1.0	1.5 x	
D66_405		Overdrachtsbelasting blijft 2% en vanaf 2015 verder afbouwen		-1.2	-1.2	-1.5 x	
	Totaal			-0.7	-0.2		
D66_301		Hoge btw-tarief voor vlees		0.7	0.7	0.7	0.7
D66_302		Afschaffen accijnsvoordeel rode diesel		0.3	0.3	0.3	0.3
D66_303		Afschaffen verlaagd energietarief glastuinbouw		0.1	0.1	0.1	0.1
D66_304		Afschaffen beperken landbouwwijziging in de inkomstenbelasting		0.3	0.3	0.3	0.3
D66_305		Afschaffen vrijstelling grondwaterheffing landbouw		0.0	0.0	0.0	0.0
D66_306		Heffing op niet afbreekbare smeermiddelen		0.1	0.1	0.1	0.1
D66_307		Heffing op bestrijdingsmiddelen/oppervlaktedelfstoffen		0.2	0.2	0.2	0.2
D66_308a		Afschaffen onbelaste reiskostenvergoeding van 19 ct/km		1.9	1.9	1.9	1.9
D66_308b		Afschaffen vrijstelling leaseauto		0.1	0.2	0.2	0.3
D66_309		Terugdraaien afschaffen kleine belastingen (op frisdrank, afvalstoffen, leidingwater en grondwater)		0.5	0.5	0.5	0.5
D66_310		Geleidelijke verhoging van 2e en 3e schijf energie belastingen		0.3	0.4	0.5	0.5
D66_311a		Verhogen btw op luxe goederen met 1% (bedrijven)		0.5	0.5	0.5	0.5
D66_311a		Verhogen btw op luxe goederen met 1% (gezinnen)		1.5	1.5	1.6	1.6
D66_312a		Verhogen btw lage tarief met 1% (bedrijven)		0.2	0.2	0.2	0.2
D66_312b		Verhogen btw lage tarief met 1% (gezinnen)		0.5	0.6	0.6	0.6
D66_317		Niet toepassen tabelcorrectiefactor in 2013		1.2	1.2	1.3	1.3
D66_318		Verminderen aftrek deelnemingsrente (Bosal)		0.1	0.2	0.2	0.2
D66_320		Verhogen tabaksaccijns met 20 cent per pakje		0.2	0.2	0.2	0.2

nummer	D66	omschrijving	2012 c	2013 c	2014 c	2015 c	structureel
	Totaal			8.6	9.0	9.3	
D66_315a		Vitaliteit: Afschaffen werkbonus, werkNEMERSdeel		0.5	0.5	0.6	0.6
D66_315b		Vitaliteit: Taakstellende verlaging arbeidskorting in 2013		0.1			
D66_315c		Afschaffen werkbonus, werkGEVERSDeel		0.2	0.2	0.2	0.2
D66_315d		Geen oploop mobiliteitsbonussen na 2013		0.0	0.1	0.4	0.5
	Totaal			0.8	0.9	1.1	
D66_221		Weglek bankenbelasting: lager dividend ABN-AMRO		0.0	0.0	0.0	0.0
D66_319		Verdubbelen bankenbelasting	0.3	0.3	0.3	0.3	0.3
	Totaal		0.3	0.3	0.3	0.3	
D66_401		Terugdraaien btw verhoging op podiumkunsten		0.0	0.0	0.0	0.0
D66_402		Belastingverlichting arbeid (1e + 2e schijf)		-1.2	-2.8	-3.5	-3.0
D66_403		Afschaffen drempel scholingsaftrek		-0.1	-0.1	-0.1	-0.1
D66_406		Toevoegen zakelijke kilometers aan werkkostenregeling		-0.6	-0.6	-0.6	-0.6
D66_407		Teruggave via Europese co-financiering/lager tarief VPB (gekoppeld aan CA_310)			-0.2	-0.2	-0.2
	Totaal			-1.9	-3.7	-4.4	
D66_398a		ZVW-premies bedrijven agv mut bruto uitgaven		0.0	0.0	0.0	0.0
D66_398b		ZVW-premies gezinnen agv mut bruto uitgaven		0.0	0.0	0.0	0.0
D66_398c		ZVW-premies gezinnen agv mut eigen betalingen		0.0	0.0	0.0	0.0
D66_399		Minder zorgkosten voor rekening van de individuele burger					
	Totaal			0.0	0.0	0.0	
D66_498a		ZVW-premies bedrijven agv mut bruto uitgaven		-0.3	-0.4	-0.3	-0.3
D66_498b		ZVW-premies gezinnen agv mut bruto uitgaven		-0.4	-0.6	-0.5	-0.5
D66_498c		ZVW-premies gezinnen agv mut eigen betalingen		-0.3	-0.3	-0.3	-0.3
D66_499		Meer zorgkosten voor rekening van de individuele burger					
	Totaal			-0.9	-1.2	-1.2	
	Grand Total		0.7	12.0	15.0	17.0	

Tabel 2.1. Uitgavenmaatregelen naar functie , (ex ante, mld euro).

jaartal: 2012

	Bruto ombui- gingen	Bruto intensive- ringen (-)	Netto ombui- gingen
Arbeidsvoorw. col. sector			
Openbaar bestuur	0,3		0,3
Veiligheid			
Defensie			
Bereikbaarheid			
Milieu			
Onderwijs			
Zorg (gecorrigeerd) (b)			
Sociale zekerheid	0,1	-0,1	0,1
Overdrachten aan bedrijven			
Internationale samenwerking			
Overig			
Totaal netto collectieve uitgaven (gecorrigeerd)	0,5	-0,1	0,4
Financieringsverschuivingen			
Totaal EMU-relevante uitgaven	0,5	-0,1	0,4
(b) Correctie betreft verandering in eigen risico en in zorgpakket.			

Tabel 2.2 Lastenmaatregelen naar functie (ex ante, mld euro).

jaartal: 2012

	Bruto lastenver- zwaring	Bruto lastenver- lichting (-)	Netto lastenver- zwaring
Milieu			
Inkomen en arbeid			
Vermogen	0,3		0,3
Overig			
Totaal lastenmaatregelen (gecorrigeerd)	0,3		0,3
w.v. huishoudens			
bedrijven	0,3		0,3
woningcorporaties			
Financieringsverschuivingen			
w.v. schuif tussen uitgaven en lasten			
andere wel mlo-, niet EMU-relevante lasten			
intertemporeel schuif (niet mlo-, wel EMU-relevant)			
Totaal EMU-relevante lasten	0,3		0,3

Tabel 2.1. Uitgavenmaatregelen naar functie , (ex ante, mld euro).

jaartal: 2013

	Bruto	Bruto	Netto
	ombui- gingen	intensive- ringen (-)	ombui- gingen
Arbeidsvoorw. col. sector			
Openbaar bestuur	1,6		1,6
Veiligheid	0,2	-0,1	0,1
Defensie	0,1		0,1
Bereikbaarheid	0,4	-0,1	0,3
Milieu		-0,2	-0,2
Onderwijs	0,2	-0,8	-0,6
Zorg (gecorrigeerd) (b)	1,5	-0,2	1,4
Sociale zekerheid	3,2	-1,0	2,2
Overdrachten aan bedrijven			
Internationale samenwerking			
Overig	0,5	-0,3	0,2
Totaal netto collectieve uitgaven (gecorrigeerd)	7,8	-2,5	5,3
Financieringsverschuivingen	0,4	0,0	0,3
Totaal EMU-relevante uitgaven	8,2	-2,6	5,6
(b) Correctie betreft verandering in eigen risico en in zorgpakket.			

Tabel 2.2 Lastenmaatregelen naar functie (ex ante, mld euro).

jaartal: 2013

	Bruto	Bruto	Netto
	lastenver- zwarend	lastenver- lichting (-)	lastenver- zwarend
Milieu	2,4		2,4
Inkomen en arbeid	4,6	-2,4	2,2
Vermogen	0,4		0,4
Overig	2,9	-1,2	1,7
Totaal lastenmaatregelen (gecorrigeerd)	10,3	-3,6	6,7
w.v. huishoudens	7,4	-3,4	4,0
bedrijven	3,0	-0,3	2,7
woningcorporaties			
Financieringsverschuivingen	0,0	-0,4	-0,3
w.v. schuif tussen uitgaven en lasten	0,0	-0,4	-0,3
andere wel mlo-, niet EMU-relevante lasten			
intertemporeel schuif (niet mlo-, wel EMU-relevant)			
Totaal EMU-relevante lasten	10,4	-4,0	6,4

Tabel 2.1. Uitgavenmaatregelen naar functie , (ex ante, mld euro).

jaartal: 2014

	Bruto	Bruto	Netto
	ombui- gingen	intensive- ringen (-)	ombui- gingen
Arbeidsvoorw. col. sector			
Openbaar bestuur	2,1		2,1
Veiligheid	0,2	-0,1	0,1
Defensie	0,1		0,1
Bereikbaarheid	0,8	-0,1	0,8
Milieu		-0,2	-0,2
Onderwijs	0,3	-0,8	-0,5
Zorg (gecorrigeerd) (b)	3,0	-0,2	2,9
Sociale zekerheid	5,6	-1,7	3,9
Overdrachten aan bedrijven			
Internationale samenwerking			
Overig	0,1	-0,3	-0,2
Totaal netto collectieve uitgaven (gecorrigeerd)	12,3	-3,2	9,0
Financieringsverschuivingen	0,5	0,0	0,5
Totaal EMU-relevante uitgaven	12,7	-3,3	9,5
(b) Correctie betreft verandering in eigen risico en in zorgpakket.			

Tabel 2.2 Lastenmaatregelen naar functie (ex ante, mld euro).

jaartal: 2014

	Bruto	Bruto	Netto
	lastenver- zwarend	lastenver- lichting (-)	lastenver- zwarend
Milieu	2,6		2,6
Inkomen en arbeid	5,6	-4,2	1,4
Vermogen	0,5	-0,2	0,3
Overig	3,0	-1,2	1,7
Totaal lastenmaatregelen (gecorrigeerd)	11,6	-5,6	6,0
w.v. huishoudens	8,2	-5,1	3,1
bedrijven	3,4	-0,5	2,8
woningcorporaties			
Financieringsverschuivingen	0,0	-0,5	-0,5
w.v. schuif tussen uitgaven en lasten	0,0	-0,5	-0,5
andere wel mlo-, niet EMU-relevante lasten			
intertemporeel schuif (niet mlo-, wel EMU-relevant)			
Totaal EMU-relevante lasten	11,6	-6,1	5,5

Tabel 2.1. Uitgavenmaatregelen naar functie , (ex ante, mld euro).

jaartal: 2015

	Bruto	Bruto	Netto
	ombui- gingen	intensive- ringen (-)	ombui- gingen
Arbeidsvoorw. col. sector			
Openbaar bestuur	1,8		1,8
Veiligheid	0,2	-0,1	0,1
Defensie	0,1		0,1
Bereikbaarheid	0,8	-0,1	0,8
Milieu		-0,2	-0,2
Onderwijs	0,3	-0,8	-0,5
Zorg (gecorrigeerd) (b)	3,8	-0,2	3,6
Sociale zekerheid	6,6	-1,8	4,7
Overdrachten aan bedrijven			
Internationale samenwerking			
Overig	0,4	-0,3	0,1
Totaal netto collectieve uitgaven (gecorrigeerd)	14,1	-3,4	10,7
Financieringsverschuivingen	0,6	0,0	0,6
Totaal EMU-relevante uitgaven	14,7	-3,4	11,2
(b) Correctie betreft verandering in eigen risico en in zorgpakket.			

Tabel 2.2 Lastenmaatregelen naar functie (ex ante, mld euro).

jaartal: 2015

	Bruto	Bruto	Netto
	lastenver- zwarend	lastenver- lichting (-)	lastenver- zwarend
Milieu	2,7		2,7
Inkomen en arbeid	6,6	-4,7	1,9
Vermogen	0,5	-0,2	0,3
Overig	3,0	-1,5	1,5
Totaal lastenmaatregelen (gecorrigeerd)	12,7	-6,4	6,3
w.v. huishoudens	9,0	-5,9	3,1
bedrijven	3,7	-0,5	3,2
woningcorporaties			
Financieringsverschuivingen	0,0	-0,6	-0,6
w.v. schuif tussen uitgaven en lasten	0,0	-0,6	-0,6
andere wel mlo-, niet EMU-relevante lasten			
intertemporeel schuif (niet mlo-, wel EMU-relevant)			
Totaal EMU-relevante lasten	12,8	-7,0	5,8

Dit is een uitgave van:

Centraal Planbureau
Van Stolkweg 14
Postbus 80510 | 2508 GM Den Haag
T (070) 3383 380

info@cpb.nl | www.cpb.nl

April 2012